

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane.

Kos XXIII. — Izdan in razposlan dne 30. aprila 1872.

58.

Prijateljstvena, trgovinska in plovstvena pogodba mej avstrijsko-ogersko monarhijo in kitajskim cesarstvom od 2. septembra 1869.

(Sklenena v Pekingu dne 2. septembra 1869; Nj. e. in kr. apostolsko Veličanstvo jo je pritrdilo na Dunaji dne 8. maja 1871, in v obojestranskih pritrdilih se je izmenjala v Šangaju dne 27. novembra 1871.)

**Nos Franciscus Josephus Primus,
divina favente clementia Austriae Imperator;**

Apostolicus Rex Hungariae, Rex Bohemiae, Dalmatiae, Croatiae, Slavoniae, Galiciae, Lodomeriae et Illyriae; Archidux Austriae; Magnus Dux Cracoviae; Dux Lotharingiae, Salisburgi, Styriae, Carinthiae, Carnioliae, Bucovinae, superioris et inferioris Silesiae; Magnus Princeps Transilvaniae; Marchio Moraviae; Comes Habsburgi et Tirolis etc. etc.

Notum testatumque omnibus et singulis, quorum interest, tenore praesentium facimus:

Posteaquam a Nostro atque Majestatis Suae Chinae Imperatoris Plenipotentiario fine stabiliendarum ac ampliandarum inter Utriusque Nostrum ditiones amicitiae, commercii et navigationis relationum Pechini die secunda mensis Septembris anni millesimi octingentesimi sexagesimi noni tractatus infra scriptus initus et signatus fuit tenoris ad verbum sequentis:

Njegovo Veličanstvo cesar avstrijski, kralj češki i. t. d. in apostolski kralj ogerski z ene, in Njegovo Veličanstvo cesar kitajski z druge strani, odkritosrčno želeč, ustanoviti prijateljska razmerja mej državama prej imenovanima, sklenila sta, utrditi jih s pogodbo o prijateljstvu, trgovini in plovstvu (vožnji na ladijah), katera bi vzajemno pridovala in koristna bila podložnikom visokih pogodnikov. V ta namen sta si izvolila za svoje pooblaščenice:

Njegovo cesarsko in kraljevsko-apostolsko Veličanstvo:

Svojega konter-admirala barona Antona Petz, pooblaščenega ministra in poslanika v preizrednem poslanstvu, načelnika c. in kr. ekspedicije v vzhodno Azijo, viteza vojaškega reda Marije Terezije i. t. d. i. t. d. i. t. d.

Njegovo Veličanstvo cesar kitajski:

Tung-Sün, prvosednika v svetu državnih dohodkov, enega izmej kabinetnih ministrov za vnanje stvari;

Chung-Hou, varuha naslednikovega, prvosédnjega namestnika vojnega sveta, poveljnika rdečega bandera z obróbei kitajskih prapornih krdel, trgovinskega nadzornika treh severnih pristanišč i. t. d. i. t. d. i. t. d.,

kateri so, pokazavši drug drugemu svoja v dobri in redni obliki najdena pooblastila, dogovorili se o sledečih členih:

Člen I.

Mej državama pogodnicama bodi trden mir in neizpreménbno prijateljstvo. Državljeni obeh naj v obojih deželah uživajo polno brambo svoji osebi in svojini.

Člen II.

Da se lepa razmerja v prihodnje ohranijo, odobravata Njegovo cesarsko in kraljevsko apostolsko Veličanstvo in Njegovo Veličanstvo cesar kitajski, da sme po običaji, ki veljá mej velikimi in prijateljskimi národi, Njegovo cesarsko in kraljevsko apostolsko Veličanstvo, če se mu pozdí, pri vladi Njegovega Veličanstva cesarja kitajskega poveriti diplomatičnega opravnika (agenta), ter naopako, da sme Njegovo Veličanstvo cesar kitajski, ako mu se vzvidi primerno, pri vladi Njegovega cesarskega in kraljevsko-apostolskega Veličanstva poveriti diplomatičnega opravnika.

Člen III.

Z obeh strani imenovani diplomatični opravniki imajo pravico, zaradi svojih opravkov, kakor sprevidijo, ali stanovitno prebivati v glavnem mestu ónega pogodnika, ali pa o prilikah va-nje hoditi.

Diplomatični opravniki obeh pogodnikov bodo vzajemno vsak v svojem prebivališči uživali prednosti in svoboščine, katere jim daje mejnárodno pravo. Njih oseba, njih rodovina, njih hiša in njih pisma bodo nepovredna. Brez omejitve si bodo smeli voliti in v službo jemati uradnike, gonce (kurirje), tolmače, služabnike i. t. d., in te osebe ne bodo nikakor nadlegovane.

Kdor koli bi zastopnike Njiju Veličanstev, ali koga iz njih rodovine ali družine z besedo ali dejanjem razžalil ali bi jim silo storil, tega bodo oblastva ostro pokorila.

Člen IV.

Dalje se je ustanovilo, da se potovanju zastopnika Njegovega cesarskega in kraljevsko-apostolskega Veličanstva ali oseb njegovega spremstva (sprevoda) ne bodo delale nikake ovire. Ta zastopnik bode smel svoja pisma s katerega koli pobrežnega mesta samohotno pošiljati ali ondi prejemati; njegovi listi in drugi njegovi predmeti (pratež) bodo nepovredni. Smel bode rabiti svoje gonce, in ti bodo na svojem potu uživali isto obrambo in ista polajšila, katerih so deležne osebe, noseče cesarsko-kitajske vladne poslanice.

Deležen bode sploh istih privilegij, katere uživajo opravniki enake stopinje po običaji zahodnih narodov.

Vsakovrstne troške, ki jih prizadevajo diplomatična poslanstva, bodo njihove dotične vlade trpele.

Člen V.

Zastopnik Njegovega cesarskega in kraljevsko-apostolskega Veličanstva bode opravila z ministri Njegovega Veličanstva cesarja kitajskega osebno ali pismeno opravljal na stopinji polne enakosti.

Člen VI.

Vlada Njegovega cesarskega in kraljevsko-apostolskega Veličanstva bode imela pravico, nareči glavnega konzula in za vsako odprto пристanišče ali vsako odprto mesto v Kitaji, za katero bi to njene trgovinske koristi zahtevale, po enega konzula, namestnega konzula ali konzulskega opravnika.

Kitajska oblastva naj tem uradnikom izkazujejo spodobno spoštovanje, in oni bodo uživali iste privilegije in prednosti, kakor konzulski uradniki naroda največji priboljšek uživajočega.

Ako bi se vladi Njegovega cesarskega in kraljevsko-apostolskega Veličanstva ne zdelo potrebno v katerem pristanišču, trgovini odprtem, postaviti konzula, smela bode opravila konzulskega opravnika v tem pristanišču izročiti konzulu kake prijateljske države.

Člen VII.

Uradna priobčila diplomatičnih in konzulskih opravnikov Njegovega cesarskega in kraljevsko-apostolskega Veličanstva naj bodo pisana po nemški, ter naj se vsakemu prideva kitajski prelog. Isto tako bodo kitajska oblastva pisala po kitajski, in ako bi se v nemškem ali kitajskem prelogu zapazil kak razloček, naj se tista raznotina šteje za pravo, ki je pisana v jeziku tega naroda, od katerega je pismo.

Pričujoča pogodba je izdana v nemškem in kitajskem jeziku in oba teksta sta se skrbno primerjala tako, da se zmisel in pomen vsakega člena popolnoma ujemata.

Člen VIII.

V pristaniščih in mestih Kanton, Svatov, Amoy, Foochov, Ningpo, Šanghai, Chinkiang, Nanking, Kiukiang in Hankan na reki Yang-tse, Chee-Foo (Yentai), Tientsin in Newchuang, potem Tamsui in Taiwan-foo na otoku Formozi in Kiungehov na otoku Haimanu je državljanom avstrijsko-ogerske monarhije in njihovim rodovinom svobodno, prosto se gibati, nastaniti se, trgovati in obrtovati, v polni varnosti in brez vse ovire.

Notri v deželi smejo tako, kakor drugi narodovci, trgovati, a ne smejo imeti ondi skladišč blaga.

Člen IX.

Vsak državlján avstrijsko-ogerske monarhije, kateri po ukrepih prejšnjega člena pride v katero tuji trgovini odprtih pristanišč, bode, ne gledé časa, doklej ondi biva, smel hiše in hranišča svojemu blágu ondi v najem ali zemljišča v zakup (štant) jemati, in na zemljiščih celó hiše in hranišča zidati.

Državljani omenjene monarhije bodo enako smeli napravljati božje veže, bólnice, pribežališča siromakom, učilnice in pokopališča. V tacem slučaju naznani krajevno oblastvo, pomenivši se s konzulom, prebivališču prej imenovanih državljanov najprimernejše mestne četrti in predele, kjer bode moči omenjene stavbe zvršiti.

Cena najmom in zakupom se bode mej dotičniki svobodno dogovarjala, in kolikor se dá, po srednji ceni dotičnega kraja utrjala. Kitajske oblasti bodo svojim rojakom branile, prevelike cene postavljati ali zahtevati, in konzul bode sè svoje strani pazil na to, da državljani avstrijsko-ogerske monarhije ne bodo nikakor kitajskih lastnikov siloma v privolitev nudili.

Člen X.

Trgovinske ladije avstrijsko-ogerske monarhije bodo smele hoditi v pristanišča in mesta tuji trgovini odprta ter se z blagom svojim svobodno voziti iz pristanišča v pristanišče. A prepovedano jim je, hoditi v druga pristanišča ali ob bregu sè zabranjenim blagom trgovati.

Ako poveljnika trgovske ladije zatekó v kontrabantu, vzamejo mu kitajska oblastva blago, naj bode kolikor koli vredno ali kakoršno koli; poveljniku se sme trgovanje upreti, in kakor uredí in poplača svoje račune, smeti ga je odpraviti. Vse konfiskacije gredo na prid kitajski vladi, katera to vendar poročí e. in kr. konzulu najbližjega pristanišča, predno se veljavno izreče odvzetje in konfiskacija.

Nobeden trgovec ali poveljnik trgovske ladije ne sme upornikom (puntarjem) ali morskim razbojnikom (hursarjem) dovažati živeža, orožja ali streliva. Ob prestopu se vzame ladija in blago na nji, ter krivec se izročí svoji vladi, da bode ostro po postavi kaznjen. Tudi je prepovedano hoditi v take predele, katere imajo uporniki v svoji oblasti.

Avstrijsko-ogerska vlada bode z vsemi mogočimi sredstvi izkušala ubraniti, da nje trgovinske zastave ne bode rabil, kdor nima pravice.

Člen XI.

Državljanom avstrijsko-ogerske monarhije, ki potujejo trgovat kam v notranje dežele, je tako, kakor podložnikom drugih držav, potna pisma dobiti od colnega nadzornika; tistim, ki potujejo samo zaradi zabave, dá konzul potni list, katerega naj krajevno oblastvo vidira. Ta list je treba pokazati, kjer bi se to zahtevalo. Ako je list v redu, sme njegov pokaznik dalje iti, ter ne sme mu nihče braniti, ljudi v službo jemati, ali čolne najemati, da mu pratež ali blago dalje spravijo. Če naopako popotnik nema potnega lista, ali če storí kaj postavam protivnega, naj se izročí najbližjemu konzulstvu, da ga pokazni; a hudo naj se z njim ne dela, nego samo zapre naj se, kadar je treba. Za izhode v take dalje, ki niso nad

sto Li od pristanišč trgovini odprtih, in za čas ki ne trpi nad pet dnij, nij potreba potnega lista.

Ta člen se ne tiče moštva ladij i.t.d., katerim se po dogovoru konzulov in krajevnih oblastev postavijo posebne meje.

Cesarski in kraljevski konzul bode pazil, da bode potne liste dajal samo poštenim ljudém.

Člen XII.

Državljanom avstrijsko-ogerske monarhije bode svobodno, kompradorje, tolmače, pisarje, delavce, čolnske vodnike, pomorščake in služabnike iz vseh delov Kitaja v službo jemati za primerno, po dogovoru obeh stranij ustanovljeno plačilo. Tudi jim ne bode nihče branil, od Kitajcev učiti se jezika ali deželnih narečij, ali Kitajce učiti tujih jezikov. Prodajanju knjig tiskanih v avstrijsko-ogerski državi in kupovanju kitajskih bukev se ne bode delala nikaka ovira.

Člen XIII.

Kitajci bodo lastnino državljanov avstrijsko-ogerske monarhije v kitajskem cesarstvu, naj bode kakoršno koli, čislali za nepovredno ter se je ne dotaknejo nikdar. Kitajska oblastva ne smejo z nikakim uvetom ladij gori imenovanih državljanov pod pečat devati, ali jih siloma rabiti v kak javen ali zaseben (privaten) namen.

Člen XIV.

Ako ladija avstrijsko-ogerske monarhije pride v vodo pristanišča trgovini odprtega, bode ji na voljo dano, sprejeti privodnika, katerega si sama izbere, da jo véde v pristanišče. Takisto bode, gotova na odhod, opravivši vse pristojbine in davščine, smela izbrati si vodíca (pilota), kateri jo odvéde iz pristana.

Člen XV.

Kakor trgovska ladija avstrijsko-ogerske monarhije pride v pristanišče, odpošlje colni nadzornik, če se mu tako zdí, enega ali več colnih uradnikov, da čujejo nad ladijo in gledajo, da se kaj blaga po skrivnem ne oddá. Ti uradniki morejo ostati na svojih čolnih ali stopiti na ladijo, kakor jih je volja.

Troški njihove plače, hrane in vzdržbe zadevajo kitajsko colno oblast, ter oni ne smejo zahtevati nobenega povračíla ali plačila katere koli vrste ni od kapitana ni od konsignatárjev.

Člen XVI.

V štiri in dvajset (24) urah po prihodu treba da so ladijni papirji, tovorni (nakladni) listi i. t. d. izročeni konzulu, kateri dalje v štiri in dvajset (24) urah poročí colnemu nadzorniku ime ladije, nje držívost in svojstvo njenega naklada.

Ako se v osem in štirideset (48) urah po prihodu ladije ta propis nij izpolnil ter je kapitan kriv, bode on plačal globo po petdeset (50) taelov od vsacega dné zamude. A ves znesek te kazni naj ne preseza dve sto (200) taelov.

Kapitan je odgovoren za resničnost ladijnega manifesta, ki mora imeti tenko in obširno poročilo o voženem blagu. Če podá krivičen manifest, plača pet sto (500) taelov globe, a dopuščeno mu bode, v štiri in dvajset (24) urah po izročitvi manifesta colnim uradnikom, popraviti kako v manifestu najdeno pomoto, in za to ne zapade nikaki kazni.

Ko je colni nadzornik od konzula prejel zapovedano poročilo, dovoli colni nadzornik ladijne notranje prostore odpreti. Ako bi kapitan brez takega dovoljenja ladijo odprl in začel blago iz nje jemati, plača petsto (500) taelov globe, in vse iz ladije dejano blago se mu vzame.

Člen XVII.

Kolikorkrat je trgovcu avstrijsko-ogerske države blago iz ladije na suho dati, ali blago na ladijo vzeti zaradi prevoznje, mora v to izprostiti dovolitve od colnega nadzornika. Blago brez take dovolitve iz ladije na suho dejano ali na ladijo spravljeno, bode odvzeto.

Člen XVIII.

Brez posebne dovolitve colnega nadzornika se ne sme blago z ladije na ladijo prenakladati. Blago, brez dovolitve z ladije na ladijo prenaloženo, bode se odvzelo.

Člen XIX.

Kapitani in trgovci avstrijsko-ogerske države bodo smeli najemati vsakovrstne korablje (barke) in ladije za prevoz blaga in ljudij, ter najemščina od teh korabljev se bode utrjevala po prostem dogovoru dotičnikov brez vtikanja kitajskega oblastva. Število ne bode omejeno, in samotržje takega prevažanja, ali prenašanja robe na ladijo in z ladije po posicijah se ne sme nikomur podeliti. Ako bi se na takih korabljih delal kontrabant, bode odvzeto tisto blago, katero bi se bilo hotelo po kontrabantu prenesti.

Člen XX.

Trgovci avstrijsko-ogerske monarhije bodo plačevali izvoznine in vvoznine v colni tarifi postavljene; a nikdar ne večjih nego trgovci naroda največji pribojšek uživajočega.

Ako bi se pred iztekom te pogodbe Kitaj pogajal z drugo državo o znižbi ali povišku colov, pristopi tudi cesarska in kraljevska vlada takemu dogovoru, precej ko bode občno sprejet.

Pričujoči pogodbi dodana trgovinska določila se bodo štela za celokupen del te pogodbe ter bodo torej vezala oba visoka pogodnika.

Člen XXI.

Kar se tiče blaga, katero je po tarifi podvrženo davščini ad valorem (po vrednosti), takrat, kadar bi se trgovec s kitajskimi uradniki ne mogel domeniti o vrednosti, vsaka stranka privzame po dva ali tri trgovce, kateri pregledajo blago. Najvišja cena, po kateri bi ga k do izmej teh trgovcev bil voljan kupiti, štela se bode za njegovo vrednost.

Člen XXII.

Potarifna davščina se računi po čisti teži vsakega blaga, odbivši taro. Ako bi se trgovec ne mogel domeniti s colnim uradnikom, koliko te tare pride na posamno robo, n. pr. na čaj, izbere vsak izmed njiju enako število skrinj, po stotinah, ter ko se zve kosmata teža in čista teža in ko se izračuni razlika, najde se s to operacijo srednja tara vsemu delu (kosu) blaga. Po istem načelu se računi tara vsakemu blagu ali vsakemu predmetu. Če se mnenja tudi zaradi česa drugzega razidejo ter se ne dajo precej uravnati, naj se naznani konzulu, in konzul pošlje pisma colnemu nadzorniku, da rzsodi po pravici in primernosti. A pritožbo je storiti v štiri in dvajset urah, sicer ostane brez moči. Dokler se stvar ne reši, naj colni nadzornik počaka z zapisom blaga.

Člen XXIII.

Vsemu vvažanemu blagu, katero bi se pokvarilo, zniža se col po meri te pokvare. A če nastane prepir, naj se tako dožene, kakor je pisano v členu XXI o blagu davščini a d valorem podvrženem.

Člen XXIV.

Kapitan trgovske ladije iz avstrijsko-ogerske monarhije sme v osem in štirideset urah po prihodu ladije, a ne pozneje, odločiti se, da zopet odrine, ne odprši ladijnih prostorin; ob tacem slučaju ne plača bečvarine (pristojbine od bečev). Ko mine osem in štirideset ur, potem je bečvarino plačati. Druge pristojbine ali davščine se ne bodo jemale o prihodu ali odhodu ladije.

Člen XXV.

Vvoznine dotekajo tedaj, kadar se blago iz ladije na suho dene, a izvoznine tedaj, kadar se blago v ladijo spravi. Kadar so bečvarina in coli, katere je treba plačati od ladije in blaga, po polnem opravljeni, izdá o tem colni nadzornik splošen plačilni list, in ko kapitan ta list pokaže, vrne mu konzulski uradnik njegove ladijne papirje ter mu dovoli, dalje odriniti.

Člen XXVI.

Davščine se plačujejo v menjalnicah, katere kitajska vlada odkaže, v sycee-srebru ali s tujimi novci. Tuje novce sprejemajo avstrijsko-ogerski državljani po isti ceni, kakor drugi tuji trgovci, a nikakor ne po različni ali višji ceni.

Člen XXVII.

Trgovske ladije avstrijsko-ogerske monarhije, držeče nad sto in petdeset (150) bečev ali ton, plačevale bodo po štiri (4) mése od bečve, a ladije, držeče sto in petdeset (150) bečev ali menj, po en (1) més od bečve. Računu teh pristojbin se jemlje za podlogo angleški sod. O opravljenem plačilu bečvarine dá colni nadzornik kapitanu ali konsignatárju list, in če kapitan ta list pokaže colnim oblastvom drugih kitajskih pristanišč, v katera bi se mu zdelo iti, ne bode se v štirih (4) mesecih od dne, katerega je izdan v členu XXV oménjeni splošni plačilni list, vnovič zahtevala nobena bečvarina.

Bečvarina se ne bode plačevala od ladij, ki jih avstrijsko-ogerski državljani rabijo za prevožnjo ljudij, prateža, pisem, živeža ali takih stvari ki niso podvržene colu. Ako imajo take ladije ob enem kaj blaga colu podvrženega, naj se štejejo mej ladije izpod sto in petdeset (150) bečev, ter plačajo po en (1) mės od bečve.

Člen XXVIII.

Avstrijsko-ogerskim državljanom, kateri hočejo pridelke iz notranjega Kitaja v kako kitajsko pristanišče, ali vvažano blago iz pristanišča v kako mesto na notranjem pošiljati, bode na izber dano, prevoznine ob enem opraviti in tako plačati, kakor piše tarifi priloženo sedmo trgovinsko določilo.

Ta enokratna pristojbina daje polovico v tarifi postavljenih pristojbin, razen cola prostih stvari, katere so, po drugem trgovinskem določilu priloženem tarifi te pogodbe, podvržene prevoznini po $2\frac{1}{2}$ odstotka ad valorem.

Izrečno je določeno, da se plačilo prevoznin ne dotika v tarifi pisanih vvoznin in izvoznin, in le-te se morajo po polnem in posebej opraviti.

Ako bi se kitajska vlada v prihodnje začela pogajati z drugo državo o znižanji ali povišanji colov ali o predružačbi pobirnega načina, pristopi cesarska in kraljevska vlada tudi takemu dogovoru, precej kakor bode sploh sprejet.

Člen XXIX.

Ako kapitan ladije iz avstrijsko-ogerske monarhije, ki je prišla v kitajsko pristanišče, želi ondi samo nekaj svojega blaga odložiti, bode tudi samo za ta del dolžan col plačati. Z ostankom svojega blaga more odpluti v drugo pristanišče in ondi za-nj opraviti col in ga prodati.

Člen XXX.

Ladijam avstrijsko-ogerskih državljanov, ki se bavijo z pobrežno vožnjo, bode prosto, kitajske pridelke iz odprtega pristanišča v drugo odprto prevažati, plačujoč tarifni col v pristanišči, v katerem blago nakladajo, in plačujoč tudi še pristojbino od pobrežne vožnje (ki znese polovico potarifnega cola) v pristanišči, kjer ga razkladajo. Ako se ti kitajski pridelki, dopeljani iz drugega pristanišča, za leto dnij zopet izvozijo, dobé omenjene ladije colni vračilni list (draw back Certificate ali Tsun-piao), ki vzražuje polovico vrednosti plačanega cola, in po le-tem nakladanje blaga na ladijo ne bode več podvrženo izvoznemu colu, vendar bode treba v pristanišči, kjer se blago iz ladije dá, polovico pristojbine za pobrežno vožnjo opraviti.

Člen XXXI.

Ako so trgovci avstrijsko-ogerske monarhije v katero odprto pristanišče pripluli z blagom ter ondi plačali col, morejo dobiti od colnega nadzornika dovolitev, da smejo z njim zopet iz pristanišča odpluti. Da se uprè vsaka prikrata (defraudacija), uverijo se colni uradniki, če so se colne pristojbine za imenovano blago res opravile in prav vpisale, in potem, če marke niso pokvarjene. Ako se zapazi prevara v colu, vzame kitajska vlada blago. S temi uveti (pogoji) dobé trgovci avstrijsko-ogerske monarhije colni vračilni list o plačani vvoznini, da

morejo z vnanjim blagom zopet odpluti. — Ako v dvanajst mesecih kitajske pridelke hočejo zopet odpeljati v kako vnanjo deželo, trgovci avstrijsko-ogerske monarhije morejo zahtevati vračilni list o plačanih pristojbinah od pobrežne vožnje.

Colne vračilne liste prejeme colnija tistega pristanišča, kjer so izdane, pri plačevanju vvoznin in izvoznin namesto plačila po imenovni vrednosti.

Namesto colnih povračnic bode moči od colnije dobiti dovolilni list, blago brez cola iz ladije oddati (Mien-šue-tân), veljaven za drugo kitajsko pristanišče. Ladije avstrijsko-ogerske monarhije, ki vozijo vnanja žita, smejo jih brezcolno izvažati, dokler niso nič od svojega naklada oddale.

Ako bi se kitajska vlada v prihodnje spustila v pogajanje z drugo državo o dobi, v kateri (računeč od naklada robe) se taki colni vračilni listi smejo izdati, privoli cesarska in kraljevska vlada v te dogovore, precej kakor bodo občno sprejeti.

Člen XXXII.

V vsakem tistih pristanišč, katera so odprta tuji trgovini, dá colni nadzornik konzulskemu uradniku v shrambo zbirko pri Kantonski colniji navadnih mer, utežij in postavnih tehtnic za vaganje blaga in novcev. Te vzorne ali prvotne mere, uteži in tehtnice bodo podloga vsem colnim zahtevam in plačilom, ter ob kakem prepiru naj se dotičniki napotijo na-nje, kaj kažejo.

Da se preubrani vsaka pomota in doseže večja enakoličnost, dogovorjeno je, da bodo te mere in uteži ustrezale četrtemu trgovinskemu določilu le-te pogodbe.

Člen XXXIII.

Vse globe in odvzete stvari zaradi prestopov te pogodbe pripadejo kitajski vladi.

Kitajska oblastva naredé v vsakem pristanišči, kar se jim bode najprimerneje zdelo, da se državni dohodek ne prikrati po prevari niti po kontrabantu.

Člen XXXIV.

Cesarskim in kraljevskim vojnim ladijam, katere ne prihajajo v sovražnem namenu, ali katere preganjajo morske razbojnike, bode prosto, vhaajati v vsa kitajska pristanišča brez razločka.

Kadar nakupujejo zaloge, kadar se zakladajo z vodo, ali kadar jim je treba kake poprave, naj se jim nakloni vsako zlajšilo, ter ne dela nikaka ovira. Poveljniki takih ladij naj občujejo s kitajskimi oblastvi kakor enaki z enacimi ter uljudno. Nikakoršne davščine se ne bodo jemale od takih ladij.

Člen XXXV.

Ako bi se avstrijsko-ogerska trgovinska ladija o katerem si bodi času na pobrežji kitajskem razbila ali k bregu vrgla, ali kadar bi bila prisiljena, zateči se v kako pristanišče

v ozémljiji kitajskega cesarja, naj kitajska oblastva, zvedevši ta dogodek, brez odloga naredé, česar je v otetbo in varnost ladije treba; z ljudmi, kar jih ima ladija, naj se prijateljski dela ter naj se jim, kjer bi bilo treba, dadó pomočki, da k najbližji konzulski štaciji dalje odplújejo.

Člen XXXVI.

Ako pomorščaki (matrozi) ali drugi ljudje s kake vojne ali trgovske ladije avstrijsko-ogerske monarhije utekó, naj kitajska oblastva, na zapros konzulskega uradnika, ali, če takega uradnika nij, na kapitanov zapros, storí potrebne korake, da zasledí uskoka ali begunca ter ga izročí konzulskemu uradniku ali kapitanu.

Isto tako se sme, kadar bi kateri kitajski uskok ali zaradi hudodelstva preganjan človek pribežal v hišo ali na ladijo avstrijsko-ogerskih državljanov, krájevno oblastvo obrniti do cesarskega in kraljevskega konzulskega uradnika, kateri naj stori, česar je treba, da mu bode tak človek izročen.

Člen XXXVII.

Kadar bi morski razbojniki ladijo avstrijsko-ogerske monarhije poplenili na kitajskem vodovji, bode kitajskih oblastev dolžnost, poprijeti se vseh pomočkov, da se razbojniki polové in pokaznijo. Uplenjeno blago naj se oddá v roke dotičnemu konzulskemu uradniku, kateri ga odpravi na tega, kdor ima pravico do njega. Ako nij mogoče ni hursarjev poloviti ni uplenjenih rečij nazaj dobiti, bodo kitajska oblastva po kitajskih postavah kaznjena, a ne dolžna dati povračilo za uplenjene stvari.

Člen XXXVIII.

Kadar se ima avstrijsko-ogerski državljan za kaj pritožiti zoper Kitajca, naj gre najprej h konzulskemu uradniku, ter mu razloži, v čem je njegova pritožba. Konzulski uradnik razišče stvar ter si bode prizadeval, z lepa jo poravnati.

Isto tako bode konzulski uradnik Kitajca, kateri bi se pritoževal zoper avstrijsko-ogerskega državljana, voljno poslušal in prizadeval si napraviti, da se dotičnika z lepa domenita.

Ako bi taka poravnava ob tem ali ónem slučaju ne obveljala, bode konzulski uradnik zahteval pripomoči dotičnega kitajskega uradnika, in oba skup razločita stvar, kakor je prav in primerno.

Člen XXXIX.

Kitajske podložnike, kateri se ukrivičijo hudodelskega dejanja proti avstrijsko-ogerskemu državljanu, naj kitajska oblastva primejo ter po kitajskih postavah kaznijo.

Avstrijsko-ogerske državljane, kateri bi zakrivali hudodelstvo proti kitajskemu podložniku, prime konzulski uradnik ter jih kazní po postavah avstrijsko-ogerske države.

Člen XL.

Prepiri mej avstrijsko-ogerskimi državljani o pravicah svojíne ali oseb spadajo pod oblast cesarskih in kraljevskih sodišč. Prepiri mej avstrijsko-ogerskimi državljani in ljudmi

katerega družega tujega naroda, rešujejo se v Kitaji po pogodbah, veljajočih mej avstrijsko-ogersko monarhijo in mej tem tujim narodom, in kitajska vlada nima pravice vtikati se. A kadar so kitajski podložniki zapleteni v prepirno stvar, udeležijo se kitajske oblasti vsakakor tega postopka po členih XXXVIII in XXXIX te pogodbe.

Člen XLI.

Kitajska oblastva bodo vsak čas osebi in svojini avstrijsko-ogerskih državljanov dodeljevale polno brambo, a posebno takrat, kadar bi se jim zgodila razžalba ali krivica posilnega dejanja.

Ob razbojih (ropih) ali ob naloženi požigalsčini (kontribuciji) naj krájevna oblastva naredé, česar je treba, da se ugrabljena svojina dobode nazaj, nered odpravi in polové krivci, kateri se pokoré po postavah. A kadar bi se krajevnemu oblastvu ne posrečilo ter bi krivcev ne dobilo v pest, ne bode se od kitajske vlade mogla zahtevati druga odména (odškodba), nego da se omenjeno oblastvo po kitajskih postavah pokazní.

Člen XLII.

Ako kitajski podložnik, ki je avstrijsko-ogerskemu državljanu kaj dolžan, svojega dolga ne plača, ali v prevarljivem (goljufnem) namenu odrine, poprime se kitajsko oblastvo vsacega dovoljenega pomočka, da ubežnika ujame in dolžnika prisili, dolg poplačati.

Isto tako naj cesarska in kraljevska oblastva storé, kar bodo koli mogla, da avstrijsko-ogerske državljané, kateri svojih dolgov kitajskim podložnikom ne plačajo, v to prisilijo, in ako bi v prevarljivem namenu kam odšli, pred sodišče pripravijo.

A nikakor ne bode móči ni kitajske vlade ni vlade Njegovega cesarskega in apostolsko-kraljevskega Veličanstva vzeti na odgovor za dolgove njih podložnikov.

Člen XLIII.

Avstrijsko-ogerska monarhija in nje državljaní bodo po polnem in enakem deležni vseh privilegij, svoboščin in koristij, katere je Njegovo Veličanstvo kitajski cesar vladi ali podložnikom kake druge države že dodelil ali kdaj dodelí.

Vse premene v tarifi ali v določilih o colu, bačvaríni in pristanščini, o vvozu, izvozu in prevozu, tudi utesnjujoče, precej kakor se sploh sprejmejo, veljale bodo tudi in brez pogodbe trgovcem in trgovskim ladijam avstrijsko-ogerske države.

Enako se bode tudi s kitajskimi podložniki po avstrijsko-ogerski monarhiji delalo kakor z ljudmi naroda največji priboljšek uživajočega.

Člen XLIV.

Dogovorjeno je, da bode vsak izmej visokih pogodnikov imel pravico, ko mine deset let, zahtevati, da se tarifa ter na trgovino mereči členi te pogodbe pregledajo. Ako bi se to v šestih mesecih po tem ne zahtevalo, ostane tarifa, računeč od rečene dobe, dalje deset let v móči, in to bode veljalo po vsaki desetoletni dobi dalje.

Ako bi se li, predno mine prva desetoletna doba, s to ali óno tistih držav, katere so s Kitajem v pogodbi, nje pogodba ali tarifa pregledala, pojdejo koristi tega pregleda precej v prid vladi Njegovega cesarskega in kraljevske-apostolskega Veličanstva.

Člen XLV.

Pritrdili te pogodbe naj se v enem letu od dne njenega podpisa v Šangaji ali Tientsinu izmenjata.

V dokaz so obojestranski pooblaščenci to pogodbo podpisali in pritisnili na-njo vsak svoj pečat.

Tako storjeno v Pekingu, v čveternem spisu družega dne meseca septembra v letu tisoč osem sto šestdeset devetem kristjanskega številjenja, t. j. 26. dan 7. meseca 8. leta vladanja Njegovega Veličanstva Tung-Chih.

(L. S.) Baron **Petz**,

Konteradmiral.

(L. S.) **Tung-Sün.**

(L. S.) **Chung-Hou.**

Colna tarifa.

I. Vvoz.

Predmet	od	T.	M.	K.	K.	Predmet	od	T.	M.	K.	K.
Agar-agar	100 keti	—	1	5	—	T. ogrinjala, barvana, muštra-					
Assa foetida	"	—	6	5	—	na in nemuštrana, ne čez					
Lés:						36 angl. palcev široka in ne	kosa	—	1	5	—
Jaderniki (jambore) in hlodi						čez 40 yardov dolga . . .					
trdega lesa, ne čez 40 angl.						Pisano blago, beli brokat,					
črevljev	kosa	4	—	—	—	pikčasti širting, ne čez 36					
Trdega lesa, ne čez 60 angl.						angl. palcev širok in ne čez	"	—	1	—	—
črevljev	"	6	—	—	—	40 yardov dolg					
Trdega lesa, čez 60 angl.						Tiskano; cie in katuni za po-					
črevljev	"	10	—	—	—	hišno opravo, ne čez 31	"	—	—	7	—
Mehkega lesa, ne čez 40 angl.						angl. palcev široki in ne					
črevljev	"	2	—	—	—	čez 30 yardov dolgi . . .	"	—	—	7	—
Mehkega lesa, ne čez 60 angl.						Kambrik, ne čez 46 angl. pal-					
črevljev	"	4	5	—	—	cev širok in ne čez 24 yar-	"	—	—	7	—
Mehkega lesa, čez 60 angl.						dov dolg					
črevljev	"	6	5	—	—	Kambrik, ne čez 46 angl. pal-	"	—	—	3	5
Bruna trdega lesa, ne čez 26						cev širok in ne 12 yardov	"	—	—	7	5
angl. črevljev dolga, izpod						dolg					
12 črevljev v kvadratu . .	"	1	5	—	—	Muselin, ne čez 46 angl. pal-	"	—	—	7	5
Tinji (planke) trdega lesa,						cev širok in ne čez 24					
ne čez 24 angl. črevljev						yardov dolg	"	—	—	3	5
12 palcev široki in 3 palce						Muselin, ne čez 46 angl. pal-					
debeli	100	3	5	—	—	cev širok in ne čez 12 yar-	"	—	—	3	5
Trdega lesa, ne čez 16 angl.						dov dolg					
črevljev dolgi, 12 palcev						Damast, ne čez 36 angl. pal-					
široki in 3 palce debeli . .	100	2	—	—	—	cev širok in ne čez 40	"	—	2	—	—
Mehak les	1000 □ čr.	—	7	—	—	yardov dolg					
Teakovina	kub. črevlj.	—	—	3	5	Dimity od piqué, ne čez 40	"	—	—	6	5
Bombaž (pavolja), sirov . .	100 keti	—	3	5	—	angl. palcev širjave in ne					
Bombaževina (blago):						čez 12 yardov dolgosti . .	"	—	—	6	5
siva, bela, gladka, na križ, čez						Gingham, ne čez 28 angl.					
34 angl. palcev široka in						palcev širok in ne čez 20	"	—	—	3	5
čez 40 yardov dolga . . .	kosa	—	—	8	—	yardov dolg					
siva, čez 34 angl. palcev ši-						Rute, ne čez 1 yard v kva-	12	—	—	2	5
roka in čez 40 yardov dolga	10 yardov	—	—	2	—	dratu					
Drills in geans — neki bar-						Barhent, ne čez 35 yardov	kosa	—	2	—	—
hent, ne čez 30 angl. pal-						dolg	"	—	1	5	—
cev širok in ne čez 40	kosa	—	1	—	—	Žamet, ne čez 34 yardov dolg					
yardov dolg						Bombažev sukanec	100 keti	—	7	2	—
Drills in geans, ne čez 30						Bombaževa preja	"	—	7	—	—
angl. palcev širok in ne						Betelov orešek	"	—	1	5	—
čez 30 yardov dolg . . .	"	—	—	7	5	Betelove lupine	"	—	—	7	5
T. ogrinjala, ne čez 34 angl.						Bêche de mer, črna	"	1	5	—	—
palcev široka in ne čez 48						" " bela	"	—	3	5	—
yardov dolga	"	—	—	8	—	Vosek čebelni, rumen . . .	"	1	—	—	—
T. ogrinjala, ne čez 34 angl.						Košnilja	"	5	—	—	—
palcev široka in ne čez 24	"	—	—	4	—	Cow Bezoar, indijski	keti	1	5	—	—
yardov dolga	"	—	—	4	—	Cutsch	100 keti	—	1	8	—
						Slonovi zobje, celi	"	4	—	—	—
						" " drobci	"	3	—	—	—

Predmet	od	T.	M.	K.	K.	Predmet	od	T.	M.	K.	K.
Peresa, zimorodkova	100	—	4	—	—	Les, kranjee, 35 angl. črev-					
„ pavova	100	—	4	—	—	ljev dolg, 1 angl. črevelj					
Kresilno kamenje	100 keti	—	—	3	—	8 palcev širok in 1 črevelj					
Ribji meh	„	—	2	—	—	debel	kosa	—	8	—	—
Ribe, nasoljene	„	—	1	8	—	Laka	100 keti	—	1	4	5
Ribji želodci	„	—	1	—	—	„ rdečina	„	—	1	1	5
Gambier	„	—	1	5	—	„ garvo	„	—	2	—	—
Garnele, posušene	„	—	3	6	—	Indigo, tekoč	„	—	1	8	—
Žrebiče	„	—	5	—	—	Kafra, baroos, čiščen	keti	—	1	3	—
Žrebične glavice	„	—	1	8	—	„ odpadki	„	—	7	2	—
Ginseng, amerikanski, neuči-						Kardamomi, boljše vrste . .	100 keti	—	1	—	—
ščen	„	—	6	—	—	„ nižje vrste ali					
Ginseng, amerikanski, uči-						rajska zrna	„	—	5	—	—
ščen	„	—	8	—	—	Karneol	100 kam.	—	3	—	—
Steklo, za okna	100 □črev.	—	1	5	—	Karneolovi biseri	100 keti	—	7	—	—
Zlati svilek (drat), pravi . .	keti	—	1	6	—	Gumbi, kovinski	gros	—	—	5	5
„ „ „ posnemani	„	—	—	3	—	Korale	keti	—	1	—	—
Gumi, Benjamin	100 keti	—	6	—	—	Lakirano blago	100 keti	—	1	—	—
„ olje iz njega	„	—	6	—	—	Usnje	„	—	4	2	—
„ zmajeva kri	„	—	4	5	—	Klej (lim)	„	—	1	5	—
„ mira	„	—	4	5	—	Konopei, lični, kakor irski ali					
„ olibanum	„	—	4	5	—	škotski, ne čez 50 yardov					
Gumigut	„	—	1	—	—	dolgi	kosa	—	5	—	—
Morskega volka (požeruna)						Konopei, grobi, z bombažem					
plavuti, črne	„	—	5	—	—	ali svilo vmes, ne čez 50					
Morskega volka (požeruna)						yardov dolgi	„	—	2	—	—
plavuti, bele	„	—	1	5	—	Lukrabau, seme	100 keti	—	—	3	5
Morskih volkov kože	100	—	2	—	—	Macis (muškatoev cvet) . . .	„	—	1	—	—
Vizji mehurji (ribji klej) . .	100 keti	—	6	5	—	Mangrovska skorja	„	—	—	3	—
Kože:						Kovina (metali):					
Bívolovina ali kravina	„	—	5	—	—	Baker, podelan, plehi, drogi,					
Nosorogovina	„	—	4	2	—	žreblji	„	—	1	5	—
Lisičina, velika	kosa	—	1	5	—	Baker, nepodelan, v pločah .	„	—	1	—	—
„ mala	„	—	—	7	5	Yellow, ruda, plehi, žreblji .	„	—	6	—	—
Kunína	„	—	1	5	—	„ japonski	„	—	9	—	—
Morska vídrovina	„	—	1	5	—	Železo, podelano, plehi, drogi,					
Tigrovína ali leopardovina . .	„	—	1	5	—	šibike, obroči	„	—	1	2	5
Bobrovína	100	—	5	—	—	Železo, nepodelano, v bol-					
Srnína, zájčevína in kunčevína	„	—	5	—	—	vanih	„	—	—	7	5
Véveričína	„	—	5	—	—	Železo, pritežje	„	—	—	1	—
Vídrovína sladkih vodá	„	—	2	—	—	„ svilek	„	—	2	5	—
Jamajska medvédivína	„	—	2	—	—	Svinec, v bolvanih	„	—	2	5	—
Jazbečevína	„	—	2	—	—	„ v pločah	„	—	5	5	—
Volkovina, velika	kosa	—	1	5	—	Živo srebro	„	—	2	—	—
„ mala	„	—	—	7	5	Cinek (prodajansamo po pra-					
Rogovi, bívolovi	100 keti	—	2	5	—	vilniku tarifi priloženem) .	„	—	2	5	—
„ jelénji	„	—	2	5	—	Jeklo	„	—	2	5	—
„ nosorogovi	„	—	2	—	—	Kositar	„	—	1	2	5
Les, kamagon	„	—	—	3	—	Beli pleh	„	—	4	—	—
„ ebenovina	„	—	1	5	—	Mušatovi oreški	„	—	2	5	—
„ lepodišéča	„	—	4	5	—	Skoljke, posušene	„	—	2	—	—
						Olive, ne poldkuhane, posu-					
						šene ali vložene	„	—	1	8	—

Predmet	od	T.	M.	K.	K.	Predmet	od	T.	M.	K.	K.
Opium	100 keti	30	—	—	—	Ure, viseče in stoječe, 5% ad valorem	—	—	—	—	—
Biserne matice	"	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—
Poper, črni	"	—	3	6	—	Tičja gnjezda, indijska, jedna	—	—	—	—	—
" beli	"	—	5	—	" " 1. vrste	keti	—	5	5	—	—
Pučuk	"	—	6	—	" " 2. "	"	—	4	5	—	—
Rotang, (vzhodno-indijsko trstje)	"	—	1	5	" " 3. " ali ne očiščene	"	—	1	5	—	—
Solitar (sme se prodajati samo po pravilniku, tarifi priloženem)	"	—	5	—	Mrožje (morskega konja) zohje	100 keti	2	—	—	—	—
Žametovina, ne čez 34 yardov dolga	kosa	—	1	8	Vosek, japonski	"	—	6	5	—	—
Sandalovina	100 keti	—	4	—	Volnena preja	"	3	—	—	—	—
Sapanovina	"	—	1	—	Volneno blago, namreč:	—	—	—	—	—	—
Želvrovine	keti	—	2	5	Odeje	2	—	2	—	—	—
" kosi ali drobeci	"	—	—	7	2	Lično sukno in spanish stri- pes, habit in medium, sukno 51 do 64 angl. palcev ši- roko	čanga	—	1	2	—
Dežniki	kosa	—	—	3	5	Long Ellis, 31 angl. palcev širokosti	"	—	—	4	5
Smalta	100 keti	1	5	—	—	Kamelot, angleški, 31 angl. palcev širok	"	—	—	5	—
Njuhatni tobak, tuji	"	7	2	—	—	Kamelot, holandski, 33 angl. palcev širok	"	—	1	—	—
Žeplo (sme se prodajati samo po pravilniku, tarifi prilo- ženem)	"	—	2	—	—	Kamelot, ponarejan ali bom- bazetjes	"	—	—	3	5
Jadrovina (platno) prténa ali bombažasta, ne čez 50 yardov dolg	kosa	—	4	—	—	Kazimir, flanel in ozko sukno	"	—	—	4	—
Tetive bivolove in jelénje	100 keti	—	5	5	—	Lastings, 31 angleških palcev širine	"	—	—	5	—
Srebrni svilek (drat), pravi	keti	1	3	—	—	Lastings, ponarejan, in orleans, 34 angl. palcev širok	"	—	—	3	5
" " posnemani (ponarejani)	"	—	—	—	—	Banderovina, bunting, ne čez 24 angl. palcev širok, 40 yardov dolg	kosa	—	2	—	—
Škatle za igračo, 5% ad valorem	"	—	—	—	—	Volneno in bombažasto meša- no tkanje, kakor lusters, enotere in brokat, ne čez 31 yardov dolgosti	"	—	2	—	—
Lak v palicah	100 keti	—	3	—	—	Navadni spanish stripes	čanga	—	1	—	—
Ogljije kopano, tuje	báčve	—	—	5	—	Sladka skorjica	100 keti	1	5	—	—
Polenovka (riba)	100 keti	—	5	—	—	Trod	"	—	3	5	—
Žepne ure	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" emaljirane à perles	"	4	5	—	—	—	—	—	—	—	—
Vroje, maniljasto	100 keti	—	3	5	—	—	—	—	—	—	—
Teleskopi, daljnovidni, lukala glediška, zrcala, trumeaux, 5% ad valorem	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tigrove kosti	100 keti	1	5	5	—	—	—	—	—	—	—

II. Izvoz.

Predmet	od	T.	M.	K.	K.	Predmet	od	T.	M.	K.	K.
Alun (galun)	100 keti	—	—	4	5	Giseng, domači, 5% ad valo-					
„ zeleni ali železni vitrijol	„	—	1	—	—	rem	100 keti	—	—	—	—
Arsenik	„	—	4	5	—	Giseng, korejski ali japonski					
„ rumeni ali operment	„	—	3	5	—	1. vrste	keti	—	5	—	—
Bakrena ruda	„	—	5	—	—	2. „	„	—	3	5	—
Bakreni pleh, stari	„	—	5	—	—	Glive	100 keti	1	5	—	—
Bakreno in kositaro blago	„	1	1	5	—	Gnojni hlebeci ali poudrette	„	—	—	9	—
Bambusovi izdelki	„	—	7	5	—	Goba ali agaric	„	—	6	—	—
Bangles ali steklene zapest-						Indigo, suhi	„	1	—	—	—
nice	„	—	5	—	—	Jajca, vložena	1000	—	3	5	—
Barva, zelenica	„	—	4	5	—	Janež, zvezda	100 keti	—	5	—	—
Barvivo, zeleno	keti	—	8	—	—	„ drobci	„	—	2	5	—
Biseri, nepravilni	100 keti	2	—	—	—	Joss sticks (kitajske tleče					
Biserne matice blago	keti	—	1	—	—	sveče	„	—	2	—	—
Bob in grah (razen Neweh-						Janeževo olje	„	5	—	—	—
wangskega in Tangchow-	100 keti	—	3	5	—	Kafra	„	—	7	5	—
skega)						Kantaride	„	2	—	—	—
Bobovi kolači (razen Neweh-						Kape	100	—	9	—	—
wang-skih in Tangchow-	„	—	—	4	5	Krniirji usnjeni	100 keti	1	5	—	—
skih)	„	—	3	5	—	Klobučina (polst) kape iz nje	100	1	2	5	—
Bombaž, sirovi	„	—	—	4	5	„ odpadki	100 keti	—	1	—	—
„ cunjje	„	—	—	4	5	Konfekti in vsa vkuhanina	„	—	5	—	—
Capoor Cutchery	„	—	3	—	—	Konoplja	„	—	3	5	—
Cassia lignea	„	—	6	—	—	Konopna preja Kantonska	„	—	1	5	—
„ „ cvetje	„	—	8	—	—	„ „ Sučavska	„	—	5	—	—
„ „ vejice	„	—	1	5	—	Kopano ogljije (premog)	„	—	—	4	—
„ „ olje	„	9	—	—	—	Korale, ponarejene ali nepravne	„	—	3	5	—
Chinova skorja	„	—	1	3	—	Kositarni podložek (folija)	„	1	2	5	—
Cibebe	„	1	5	—	—	Kostanj	„	—	1	—	—
Cinobar	„	2	5	—	—	Kosti in roženo blago	„	1	5	—	—
Coir (pletanje iz kosovih						Kože, zelene	„	1	8	—	—
vlakn)	„	—	1	—	—	Lakirano blago	„	1	—	—	—
Cow-bezoar	keti	—	3	6	—	Les: koli, drogi, bruna	kosa	—	—	3	—
Cuker, rjavi	100 keti	—	1	2	—	Lesena roba	100 keti	1	1	5	—
„ beli	„	—	2	—	—	Lichees (posušeno sadje)	„	—	2	—	—
„ kandis	„	—	2	5	—	Lilije, posušene	„	—	2	7	—
Cvetice, umeteljno narejene	„	1	5	—	—	Lilijno semenje	„	—	5	—	—
Čaj	„	2	5	—	—	Loj, živalski	„	—	2	—	—
Česeni	„	—	—	3	5	„ rastlinski	„	—	3	—	—
Črevlji in škornje, usnjeni ali						Lončena in prstena roba	„	—	—	5	—
atlasovi	100 parov	3	—	—	—	Lung-ngan (suho sadje)	„	—	2	5	—
Črevlji slamnati	„	—	1	8	—	„ „ brez peček	„	—	3	5	—
Dateljni, črni	100 keti	—	1	5	—	Marelična jederca ali man-					
„ rdeči	„	—	—	9	—	deljni	„	—	4	5	—
Dlake veljblodje	„	1	—	—	—	Malec	„	—	—	3	—
„ kozje	„	—	1	8	—	Med (strd)	„	—	9	—	—
Firnež (pakost) ali sirovi lak	„	—	5	—	—	Melonina semena	„	—	1	—	—
Galgan	„	—	1	—	—	Metalni gumbi	„	3	—	—	—

Predmet	od	T.	M.	K.	K.	Predmet	od	T.	M.	K.	K.
Metalni podložki (folije) . .	100 keti	1	5	—	—	Samtchu	100 keti	—	1	5	—
Metalni svilek (drať) . . .	"	1	1	5	—	Sandalovina, blago iz takega					
Metavno blago	"	1	—	—	—	lesa	keti	—	1	—	—
Morska trava	"	—	1	5	—	Sezamovo seme	100 keti	—	1	3	5
Mošus	keti	—	9	—	—	Sladki koren	"	—	1	3	5
Mramorne ploče	100 keti	—	2	—	—	Slamno pletenje	"	—	7	—	—
Mrkve (turnips) slane . . .	"	—	1	8	—	Slonove kosti blago	"	—	1	5	—
Nanking in domača bomba-						Solalniki papirnati, kitty sols	100	—	5	—	—
ževina	"	1	5	—	—	Soya	100 keti	—	4	—	—
Oblačila, bombažasta . . .	"	1	5	—	—	Srebrnina in zlatenina . . .	"	10	—	—	—
" svilena	"	10	—	—	—	Stekleni biseri (gmize) . .	"	—	5	—	—
Odeje, grobe iz kocih ali kož	kos	—	—	9	—	Steklo ali stekleno blago . .	"	—	5	—	—
Olivno seme	100 keti	—	3	—	—	Stenji za lampe	"	—	6	—	—
Olje, iz boba, lesa, bombaža						Svila (žida):					
in konopnega semena . . .	"	—	3	—	—	sirova ali sukana	"	10	—	—	—
Olupki, pomarančni	"	—	3	—	—	" rumena Setchuenska . .	"	7	—	—	—
" pumelo 1. dobre	"	—	4	5	—	" odmotana Dupionska . .	"	5	—	—	—
" " 2. "	"	—	1	5	—	" divja, sirova	"	2	5	—	—
Ostrižne lupnine in morske						" odpadki	"	1	—	—	—
skoljke	"	—	—	9	—	" kokoni	"	3	—	—	—
Pahala (mahalca) iz perja .	100	—	7	5	—	" floreta Kantonska	"	4	3	—	—
" iz papirja	"	—	—	4	5	" " iz drugih dežel					
" " palmovih peres, obšita	1000	—	3	6	—	kitajskih	"	10	—	—	—
" " palmovih peres, ne						" trakovi in sukanec	"	10	—	—	—
obšita	"	—	2	—	—						
Palampor, štepani, bomba-						Svilenina:					
žaste odeje	100	2	7	5	—	Porgies, shawls, pasice					
Papir, 1. vrste	100 keti	—	7	—	—	(scarfs), krep, atlas, gazi,					
" 2. "	"	—	4	—	—	žamet in brodirano tkanje .	"	12	—	—	—
" naoljen	"	—	4	5	—	Svinčena bel (Ceruse) . . .	"	—	3	5	—
Plahte in ragozine (štorje) .	100	—	2	—	—	Svinčena rdečica (Minium) .	"	—	3	5	—
Plahni zvitki, po 40 yardov	40 yardov					Svinčena rumenica (Massicot)	"	—	3	5	—
dolgi	dolg zvitek	2	—	—	—	Šiške	"	—	5	—	—
Plečeta	100 keti	—	5	5	—	Švigalei in umeteljni ogenj	"	—	5	—	—
Podobe in malarije	kos	—	1	—	—	Tabak, pripravljeni	"	—	4	5	—
" na rajževem papirji . .	100	—	1	—	—	" peresa	"	—	1	5	—
Podzemeljski orehi	100 keti	—	1	—	—	" njuhatni	"	—	8	—	—
" hlebci	"	—	—	3	—	Tkanje z bombaževim pome-					
Poprove mete listi	"	—	1	—	—	šano	"	5	5	—	—
" " olje	"	3	5	—	—	Travno tkanje, lično	"	2	5	—	—
Porcelan, lični	"	—	9	—	—	" " navadno	"	—	7	5	—
" navadni	"	—	4	5	—	Trepei (obronki)	"	10	—	—	—
Preproge in droguets . . .	100	3	5	—	—	Trstine (palice)	1000	—	5	—	—
Rajž ali Paddy, pšenica,						Tuši, kitajski	100 keti	4	—	—	—
proso ali drugo zrnje . .	100 keti	—	1	—	—	Usnje, frišno	"	1	8	—	—
Rabarbara	"	1	2	5	—	Usnjeno blago, mošnje . . .	"	1	5	—	—
Redke stvari in starine 50%						Volna	"	—	3	5	—
ad valorem	"	—	—	—	—	Vosek, beli od žuželk	"	1	5	—	—
Rezanci, dolgi (Vermicelli) .	"	—	1	8	—	Žameti Sutchuenski in Šang-					
Rogovi, jelénji, stari . . .	"	1	3	5	—	tungski	"	4	5	—	—
" " mladi	par	—	9	—	—	Želvovina, blago iz nje . . .	keti	—	2	—	—
Rotang, krojani	100 keti	—	2	5	—	Žeplo ali živo srebro, rdeče	100 keti	—	7	5	—
" blago	"	—	3	—	—	Žoltnjak (Turmeric)	"	—	1	—	—

Trgovinska določila.

Prvo določilo.

Ne naštetu blago.

Predmeti, ki v izvozni tarifi niso naštet, katere vvezna tarifa vendar imenuje, bodo na izvozu plačevali tiste cene, katerim so po vvezni tarifi podvrženi. Isto tako bodo predmeti v vvezni tarifi ne naštet, katere izvozna tarifa imenuje, če se vvažajo, plačevali iste cene, katere jim izvozna tarifa naklada.

Predmeti, ki niso naštet ni v eni ni v drugi teh tarif niti tu mej blagom, cola prostim, naj plačajo col ad valorem po 5%, pri čemer se bode tržna cena za podlogo jemala.

Drugo določilo.

Cola prosto blago.

Zlato in srebro v šibkah, tuji novci, moka, debeljčeva (turšična) moka, sago, suhár, preservirano meso, preservirana prikuha, sir, sirovo maslo, cukrova roba, tuja oblačila, zlatenina in dragotine, srebrnina in platirana roba, dišave, vsakovrstno milo, ogljije iz drv, drva, tuje sveče, vnanji tabak, vnanje cigare, vino, pivo (ol) in opojne pijače, pohišje, zaloga za dom in ladjo, pratež za osebno rabo, papir in pisna priprava, preprogarsko blago, nožarsko blago, vnanji leki (zdravila), steklenina in kristalno blago.

Tu naštet predmeti ne plačujejo ni vveznine ni izvoznine. Razen prateža za osebno rabo, zlata in srebra v šibkah ter vnanjih novcev ali penězov bodo vendar, če se vvažajo kam v Kitaj sam, podvrženi prevoznini ad valorem po poltretjem odstotku. Ladija, katera je vsa ali nekoliko obložena z brezcolnim blagom (razen prateža za osebno rabo, zlata in srebra v šibkah in tujih novcev), dolžna bode plačati bačvarino, ako bi tudi ne nosila drugega blaga.

Tretje določilo.

Prepovedano blago.

Prepovedano je vvažati in izvažati te reči:

Smodnik, krogle, tope, velike in male, puške katerega koli premera, orožje, strelivo in vsakovrstno vojno pripravo, sol.

Četrto določilo.

Mere in uteži.

Tarifnemu računu se jemlje v podlogo, da je en (1) pikul, ki ima sto (100) keti (catties), enak sto in dvajset (120) colnim funtom sedem in dvajset (27) lotom enemu (1) kvintlju osem (8) cents, ali šestdeset (60) kilogramom štiri sto tri in petdeset (453) gramom, in da je dolgost enega (1) čanga, ki ima deset (10) kitajskih črevljev, enaka enajst (11) črevljem dvema palecema devet (9) črtam avstrijske mere ali trem (3) metrom pet in petdeset (55) centimetrom. Kitajski črevelj jemlje se za trinajst (13) palcev pet (5) črt avstrijske mere, ali tri sto pet in petdeset (355) milimetrov.

Peto določilo.

Predmeti, ki so prej bili prepovedani.

Utesnitev trgovine z opijem, bakrenimi denarji, žiti, sočivjem, žeplom, solitarjem in cinkom, po angleški spelter imenovanim, odpravlja se s temi uveti:

1. Opij bode po zdaj plačeval trideset (30) taelov vvoznine za pikul. Vvoznik ga bode smel samo v pristanišči prodajati, in v notranje kitajske kraje ga bode smeli samo Kitajci in kakor kitajsko lastnino voziti. Trgovcu iz avstrijsko-ogerske monarhije ne bode dopuščeno, spremljati blago. Člen XI (enajsti) te pogodbe torej ne bode veljal tudi ob tem slučaju. Tudi določila o prevoznih davščinah ne veljajo za opij, temuč kitajska vlada sme, kakor se jej zdí, opij prevozninam podvreči. Tudi tarifni pregledi se ne bodo tikali opija.

2. Bakreni denar. Kitajski bakreni denar izvažati v kako tuje pristanišče je prepovedano, ali avstrijsko-ogerski državljani ga smejo s temi uveti iz odprtega kitajskega pristanišča v drugo tako pristanišče prevažati.

Prevoznik je treba da pové, za koliko bakrenega denarja misli odpraviti in kam je namenjen. On mora postaviti dve zaradi plačila trdni osebi za poroka ali dati drugo založnino (kavcijo), ki se bode colnemu nadzorniku zdela zadostna, za to, da hoče v šestih (6) mesecih po opravljenem colu carinarju v pristanišči, kjer se je denar na ladijo dal, nazaj dati od njega prejeto spričo (certifikat), na katero je carinar v pristanišči, kamor je denar namenjen bil, s pritisnjenim pečatom potrdil, da je blago res tjakaj prišlo. Ako prevoznik svedoče ne prinese, plačati mu je toliko globe, kolikor znesa prevažani bakreni denar. Bakreni denar ne plačuje cola, a če je ladija polna tega denarja ali če ga samo nekaj vozi, plačati je bačvarino, ako bi tudi ne vozila drugega blaga.

3. Rajž. Prepovedano je, v tuje pristanišče odvažati rajž ali katero bodi drugo domače ali vnanje žito, naj bode pridelano kjer koli, in naj pride od koder koli v deželo. A trgovci avstrijsko-ogerske monarhije smejo te pridelke iz odprtega kitajskega pristanišča v drugo tako pristanišče voziti z istimi uveti poročstva kakor pri bakrenem denarji, in tako, da cole v tarifi postavljene opravijo v pristanišči, kjer blago na ladijo jemljó.

Od rajža in žit se ne bode pobirala vvoznina, a če je ladija vsa polna rajža in žita ali če vozi samo nekaj tega blaga, tudi brez drugega tovara, plačati je bačvarino.

4. Solitar, žeplo in cink, po imenu spelter znan, štejejo se za vojno municijo, in te trgovci avstrijsko-ogerski državljani ne smejo vvažati, razen kadar bi kitajska vlada zahtevala, ali kadar jo kupijo kitajski podložniki, kateri so dobili po propisih oblast, kupovati jo. Ne bode se dajal dovolilni list privozu takih predmetov na suho, predno bode colnija zagotovljena, da je kupec dobil potrebno oblast. Avstrijsko-ogerskim državljanom ne bode dovoljeno, vvažati te stvari po reki Yang-tze-Kiang gori ali v druga pristanišča razen tistih, katera so na primorji odprta; tudi ne smejo na račun Kitajcev iti s takim blagom v notranje dežele.

Ti predmeti se bodo prodajali samo v pristanih, in v vseh drugih krajih se bodo čislali za kitajsko lastnino.

Kdor bi prelomil uvete, s katerimi se dopušča trgovanje z opijem, bakrenim denarjem, žiti, solitarjem, žeplom in cinkom, spelter imenovanim, temu se za kaznen odvzamejo vse te stvari.

Šesto določilo.

Formalnosti, katerih se je držati ladijam, pripluvšim v pristanišče.

Da se pot zapre vsacemu napačnemu razumu, dogovorjeno je, da začne doba 24 ur, v katerih je po členu XVI te pogodbe treba da kapitan svoja pisma konzulu izroči, teči od tega hipca, ko je ladija stopila notri v pristaniško mejo.

Isto tako naj se računi doba 48 (osem in štiridesetih) ur, dokler po členu XXIV te pogodbe ladije iz avstrijsko-ogerske države smejo v pristanišči ostati, ne plačavši bačvarine.

Pristaniške meje določijo colna oblastva po potrebah trgovskega stanú, kolikor se one dadé zediniti s spodobno obrambo colnih dohodkov.

Tako naj se določijo kraji, kjer bode v vsacem pristanu dopuščeno blago nakladati in razkladati, in ta mesta naj se konzulom na znanje dadé, da jih občinstvu razglasé.

Sedmo določilo.

Prevoznine.

Trgovsko blago je opravilo prevozne čole, kadar je izpolnilo te uвете:

Pri vvozu. Načelniku colnije v pristanu, iz katerega se blago pošilja kam notri v deželo, naj se naznani, katere vrste je to blago, koliko ga je, kako je ime ladiji, iz katere je iztovorjeno, in v katere kraje je namenjeno.

Colnije načelnik, uverivši se o resnici teh naznamb, in prejemši prevoznino, kolikor je po členu XXVIII te pogodbe pristoji, izroči vvažalcu blaga prevozninsko spričo, katero je pokazati pri vseh pobirnicah. Naj se blago odpravi kamor koli v cesarstvo, ne sme se od njega zahtevati nobena druga davščina.

Pri izvozu. Pridelki, ki jih avstrijsko-ogerski državljani nakupijo po notranjskih krajih Kitaja, naj bodo pri prvi pobirnici, do katere dospejo gredoč v nakladno pristanišče, preiskani in popisani. Ta, kdor, ali ti, kateri prevoznjo opravljajo, naj izročé in podpišejo izreko o kakovosti pridelkov in o pristanišči, v katerem se naložé na ladijo. Oni prejmejo po tem svedočbo, katero je pri vsaki pobiralnici na potu v nakladno pristanišče pokazati in vidirati.

Ko dojde blago v pobiralnico temu pristanišču najbližjo, pošlje se pristaniški colniji naznanilo, in ko se opravi prevoznina po členu XXVIII pogodbe dolžna, sme blago dalje iti. Pri izvozu se plačujejo coli po tarifi ustanovljeni.

Kdor koli bi izkušal z vvažanim ali izvažanim blagom proti zgornjim določilom skrivaje odriniti, vzame se mu to blago.

Blago, katero je bilo, kakor se je reklo, za prevozno blago napovedano v kak pristan, sme se odvzeti, če se je na prevoznji brez dovolila poprodalo.

Kadar koli bi izkušal kdo prepeljati več blaga nego je v spriči povedano, odvzame se mu vse v spriči naštetu blago istega imena.

Colnijski načelnik bode imel pravico, braniti, da se ne naloži na ladijo tako blago, o katerem nij moči izkazati, da so dolžne prevozne davščine plačane, in sicer dotle, dokler se te davščine ne opravijo.

Osmo določilo.

Tuja trgovina po notranjem na podlogi potnih listov.

Dogovorjeno je, da se člen XI pogodbe ne razumeva tako, kakor da bi avstrijsko-ogerskim državljanom dovoljeval, v kitajsko glavno mesto trgovat hoditi.

Deveto določilo.

Opravljanje colov v pristaniščih.

Ker zgornja pogodba kitajski vladi daje pravico, narediti vse, kar bi se jej zdelo primerno, da si hrani dohodke, ki jih dobode iz trgovine avstrijsko-ogerske države, dogovorilo se je, da se sprejme enakšna sistema po vseh odprtih pristaniščih.

Kitajska vlada se poprime vseh naredeb, katere se jej bodo zdele potrebne, da se kontrabant (skrivna kupčija) po reki Yang-tze-Kiang odvrne.

Uradnik, ki ga nareče kitajska vlada, da bode čul nad tujo trgovino, bode zato od časa do časa različne pristane ali sam obiskoval ali koga namesto sebe tja pošiljal. Omenjenemu opravniku bode na izvoljo dano, izmej avstrijsko-ogerskih državljanov si izbrati, kogar hoče, sposobnega za to, da mu bode pomagal s colnimi dohodki upravljati, kontrabant odvrčati, pristaniške meje ustanavljati, opravila pristanskega glavarja izvrševati, napósled stolpe svetilnike, vozne kazalnike in znamenja i. t. d. razdeljevati; troški za vzdržbo teh naprav naj se opravljajo iz bačvarin.

(L. S.) **Baron Petz.**

Konteradmiral.

(L. S.) **Tung-Sün.**(L. S.) **Chung-Hou.**

Nos visis et perpensis tractatus hujus articulis ea omnia, quae in illis continentur, rata grataque habere declaramus ac profiteamur, Verbo Nostro Caesareo Regio promittentes, Nos ea omnia fideliter observaturos atque executioni mandaturos esse.

In quorum fidem majusque robur praesentes ratihabitionis Nostrae tabulas manu Nostra signavimus, sigilloque Nostro Caesareo Regio appenso firmari jussimus.

Dabantur in Imperiali Urbe Nostra Vienna die octava mensis Maji, anno Domini millesimo octingentesimo septuagesimo primo, Regnorum Nostrorum vigesimo tertio.

Franciscus Josephus m. p.**Comes a Beust m. p.**

Ad mandatum Sacrae Caes. et Reg. Apost. Majestatis proprium:

Maximilianus Liber Baro a **Gagern** m. p.,

C. R. Consiliarius aulicus et ministerialis.

Zgornja pogodba s colno tarifo in trgovinskimi določili vred razglša se tu po dobljeni privoliti obeh zbornic državnega zbora.

Na Dunaji, dne 17. aprila 1872.

Auersperg s. r.**Banhans** s. r.

